

ВПЛИВ ESG-ФАКТОРІВ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

К. М. МЕЛЬНИК, кандидат економічних наук
Уманський національний університет

У статті досліджено вплив екологічних, соціальних та управлінських факторів (ESG) на фінансову стійкість банківської системи України в умовах глобальних трансформацій та євроінтеграційних процесів. Узагальнено теоретичні підходи до сутності ESG-концепції та визначено особливості її адаптації у банківському секторі. Проаналізовано основні канали впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банків, зокрема через кредитний, ринковий, операційний та репутаційний ризики. Проведено оцінку динаміки впровадження ESG-практик у банківській системі України у 2021–2025 роках та визначено ключові тенденції їх розвитку. Обґрунтовано, що інтеграція ESG-принципів сприяє підвищенню якості активів, ефективності ризик-менеджменту та довіри з боку інвесторів і клієнтів. Водночас виявлено основні бар'єри розвитку ESG-банкінгу, зокрема недосконалість нормативно-правової бази, обмежений доступ до ESG-даних та вплив воєнних ризиків. Запропоновано напрями подальшого розвитку ESG-підходів у банківській діяльності України з урахуванням європейських стандартів сталого фінансування.

Ключові слова: ESG-банкінг, фінансова стійкість банків, сталий розвиток, банківська система, ризик-менеджмент, зелене фінансування, регуляторна політика.

Постановка проблеми. Глобальна фінансова система переживає період фундаментальних трансформацій, зумовлених усвідомленням необхідності переходу до моделі сталого розвитку. ESG-концепція (Environmental, Social, Governance – екологічні, соціальні та управлінські фактори) стала невід'ємною частиною сучасного фінансового дискурсу, змінюючи підходи до оцінки ефективності та стійкості фінансових інституцій. Банківський сектор, виконуючи ключову функцію фінансового посередництва, опиняється в епіцентрі цих трансформацій, оскільки саме через кредитні та інвестиційні рішення банків відбувається алокація капіталу в економіці.

Підтвердженням трансформації сучасної фінансової парадигми у банківському секторі є позиція М. Житара, який наголошує, що дослідження ESG-трендів спрямоване на виявлення ключових викликів і можливостей їх впровадження, а також на розроблення підходів до більш ефективної інтеграції принципів сталого розвитку у фінансову діяльність [9, с. 86].

Для України питання інтеграції ESG-факторів у банківську діяльність набуває особливої актуальності з кількох причин. По-перше, євроінтеграційний курс держави передбачає гармонізацію національного законодавства з

європейськими нормами, включаючи регуляторні вимоги у сфері сталого фінансування. Європейський Союз активно впроваджує регуляторні ініціативи, такі як таксономія ЄС, регламент про розкриття інформації щодо сталого фінансування (SFDR), директива про корпоративну звітність у сфері сталого розвитку (CSRD), які безпосередньо впливатимуть на діяльність українських банків у контексті інтеграційних процесів.

По-друге, повномасштабне вторгнення росії в Україну призвело до безпрецедентних руйнувань інфраструктури, екологічних катастроф та соціальних потрясінь, що актуалізує необхідність врахування ESG-факторів при плануванні післявоєнного відновлення. Банківська система має відіграти ключову роль у фінансуванні реконструкції, причому міжнародні партнери наполягають на дотриманні принципів «зеленого» відновлення (Build Back Better).

По-третє, глобальні інвестори та міжнародні фінансові інституції дедалі активніше інтегрують ESG-критерії у свої інвестиційні рішення. Доступ українських банків до міжнародних ринків капіталу та співпраця з іноземними партнерами все більше залежатимуть від їхньої спроможності демонструвати прихильність принципам сталого розвитку.

Водночас український банківський сектор характеризується специфічними особливостями, які впливають на процес імплементації ESG-практик: високий рівень державної власності у банківській системі, значна концентрація ринку, обмежений досвід нефінансової звітності, недостатній рівень обізнаності щодо ESG-проблематики серед учасників ринку. Ці фактори зумовлюють необхідність глибокого дослідження механізмів впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банків з урахуванням національної специфіки.

Фінансова стійкість банківської системи є критично важливою для економічної безпеки держави, особливо в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. Традиційні підходи до оцінки фінансової стійкості банків фокусуються на показниках достатності капіталу, якості активів, ліквідності та прибутковості. Однак сучасні дослідження свідчать, що ігнорування ESG-факторів може призводити до недооцінки реальних ризиків та загроз для стабільності фінансових установ у довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика впливу ESG-факторів на діяльність фінансових інституцій активно досліджується як зарубіжними, так і вітчизняними науковцями. Фундаментальні засади концепції сталого фінансування закладено в працях М. Фрідмана [4], який обґрунтовував пріоритет інтересів акціонерів, та Р. Фрімена [3], який розвинув теорію стейкхолдерів, що стала концептуальною основою ESG-підходу.

Вітчизняні дослідники також приділяють дедалі більше уваги ESG-проблематиці у фінансовому секторі. Роботи О. Дзюблюк, Б. Луців [8], О. Кононенко [10], І. Шостак [14] присвячені питанням сталого розвитку фінансового сектору України та банківському нагляду в контексті ESG. Дослідження Г. Бортніков, О. Любіч [6], О. Вовченко [7] аналізують ризики банківської діяльності, хоча ESG-фактори ще не повною мірою інтегровані в запропоновані ними аналітичні моделі.

Незважаючи на значний обсяг досліджень, низка питань залишається недостатньо висвітленою. Зокрема, потребують поглибленого вивчення специфіка впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банків в умовах воєнного конфлікту та післявоєнного відновлення, особливості адаптації міжнародних ESG-стандартів до українського контексту, механізми інтеграції ESG-факторів у систему ризик-менеджменту вітчизняних банків.

Методика досліджень. Методологічну основу дослідження становить системний підхід до аналізу впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банківської системи, що дозволяє розглядати банківський сектор як складну відкриту систему, яка взаємодіє із зовнішнім середовищем та реагує на екологічні, соціальні та управлінські виклики.

У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів. Метод теоретичного узагальнення застосовано для систематизації наукових підходів до визначення сутності ESG-концепції та її адаптації до банківського сектору. Порівняльний аналіз використано для вивчення міжнародного досвіду регулювання сталого фінансування та ідентифікації кращих практик, придатних для впровадження в Україні.

Метод структурно-функціонального аналізу дозволив виділити основні канали впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банків та визначити характер взаємозв'язків між окремими факторами та показниками стійкості. Статистичний аналіз застосовано для оцінки сучасного стану банківської системи України та динаміки впровадження ESG-практик вітчизняними банками.

Інформаційну базу дослідження становлять: нормативно-правові акти України та Європейського Союзу у сфері банківського регулювання та сталого фінансування; аналітичні матеріали Національного банку України, Європейського центрального банку, Банку міжнародних розрахунків та інших регуляторних органів; звіти міжнародних організацій (ООН, ОЕСР, МВФ, Світового банку) з питань сталого розвитку; фінансова та нефінансова звітність українських банків; результати емпіричних досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців.

Метою статті є комплексне дослідження механізмів впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банківської системи України та обґрунтування рекомендацій щодо інтеграції принципів сталого розвитку в діяльність банківських установ з урахуванням специфіки сучасного етапу розвитку національної економіки.

Результати дослідження. За даними Національного банку України, вітчизняні банки наразі перебувають на етапі поступового впровадження ESG-стандартів у свою діяльність, формуючи відповідні підходи до врахування екологічних, соціальних та управлінських факторів у бізнес-моделях [2]. Незважаючи на відносно ранню стадію цього процесу, банківський сектор України вже демонструє помітний прогрес, зокрема у напрямі інтеграції ESG-принципів у систему ризик-менеджменту, кредитну політику та корпоративне управління.

ESG-концепція є сучасним втіленням ідей сталого розвитку у сфері фінансів та корпоративного управління. Абревіатура ESG об'єднує три групи

факторів, які традиційно не входили до фінансового аналізу, але мають суттєвий вплив на довгострокову результативність та стійкість організацій (табл. 1).

Табл. 1. Складові ESG та їх характеристика у банківському секторі

Складова	Зміст	Основні прояви у банківській діяльності
Екологічна (Environmental)	Вплив банку на довкілля та чутливість до екологічних ризиків	<ul style="list-style-type: none"> • прямий вплив операцій (енергоспоживання, викиди, відходи) • вплив через кредитний та інвестиційний портфель • фізичні кліматичні ризики (пошкодження активів) • перехідні ризики (декарбонізація, знецінення активів)
Соціальна (Social)	Взаємодія банку з працівниками, клієнтами та суспільством	<ul style="list-style-type: none"> • умови праці та розвиток персоналу • фінансова інклюзія та захист споживачів • відповідальне кредитування • соціальний вплив та інвестиції • дотримання прав людини
Управлінська (Governance)	Система корпоративного управління та контролю	<ul style="list-style-type: none"> • структура та незалежність управління • політика винагороди менеджменту <ul style="list-style-type: none"> • захист прав акціонерів • прозорість та розкриття інформації <ul style="list-style-type: none"> • антикорупційна політика • управління ризиками та внутрішній контроль

Примітка. Складено автором на основі даних [3, 4, 7, 14]

Важливо зазначити, що ESG-фактори не є автономними – вони тісно переплітаються та взаємно посилюють один одного. Наприклад, якісне корпоративне управління (G) є передумовою ефективного управління екологічними (E) та соціальними (S) ризиками. Водночас нехтування екологічними чи соціальними факторами може сигналізувати про системні недоліки в управлінні.

Фінансова стійкість банку у контексті ESG-концепції може бути визначена як здатність банківської установи підтримувати стабільну діяльність та виконувати свої зобов'язання перед вкладниками, кредиторами та іншими стейкхолдерами, одночасно адаптуючись до екологічних, соціальних та управлінських викликів та мінімізуючи негативний вплив на довкілля та суспільство (табл. 2).

У сучасних умовах ESG-фактори стають ключовим критерієм оцінки рівня сталого розвитку країн.

Табл. 2. Канали впливу ESG-факторів на ключові показники фінансової стійкості банків

Канал впливу	Сутність впливу	Основні прояви та наслідки для банків
Кредитний ризик	Вплив ESG-характеристик позичальників на їх платоспроможність	<ul style="list-style-type: none"> • регуляторні штрафи та екологічні санкції • репутаційні втрати позичальників • зростання витрат на екологічну модернізацію • обмеження доступу до капіталу • знецінення активів <p>➤ підвищення ймовірності дефолту та втрат банку</p>
Ринковий ризик	Переоцінка активів під впливом ESG-факторів	<ul style="list-style-type: none"> • зниження вартості «коричневих» активів • вплив кліматичної політики • зміна інвестиційних уподобань • волатильність фінансових інструментів
Операційний ризик	Вразливість банку через недотримання ESG-стандартів	<ul style="list-style-type: none"> • регуляторні санкції та судові позови • кіберризик • репутаційні кризи • втрата персоналу <p>➤ зростання операційних втрат</p>
Ризик ліквідності	Вплив ESG-репутації на доступ до фінансування	<ul style="list-style-type: none"> • відтік депозитів ESG-орієнтованих клієнтів • обмеження доступу до міжбанківських ресурсів <p>➤ зниження ліквідності банку</p>
Репутаційний капітал	Формування довіри стейкхолдерів	<ul style="list-style-type: none"> • довіра вкладників і інвесторів • підвищення конкурентоспроможності • зниження вартості фондування <p>➤ покращення фінансової стійкості</p>
Стратегічний ризик	Нездатність адаптуватися до ESG-трансформації	<ul style="list-style-type: none"> • втрата ринкових позицій • зниження конкурентоспроможності • відставання від інновацій <p>➤ довгострокові фінансові втрати</p>

Примітка. Складено автором на основі даних [6, 12]

Глобальні рейтинги (зокрема ESG Sovereign Rating та інтегровані індекси сталого розвитку) демонструють, що лідерами є економічно розвинені держави з високим рівнем інституційної якості, соціального захисту та екологічної політики (табл. 3). Згідно з міжнародними оцінками, у 2025 році найвищі позиції стабільно займають країни Північної Європи, що пояснюється ефективним державним управлінням, низьким рівнем корупції та активною кліматичною політикою. Дані табл. 3 свідчать, що світовими лідерами за рівнем розвитку ESG є країни Північної Європи, які характеризуються високим рівнем екологічної відповідальності, соціальної справедливості та ефективного державного управління. Ключовими факторами їхнього лідерства є: активне впровадження відновлюваної енергетики; високий рівень соціального захисту; прозорість державних інститутів; ефективна антикорупційна політика.

Табл. 3. Рейтинг топ-15 країн за рівнем розвитку та використання ESG-факторів у 2025 році

Країна	ESG-індекс (0–100)	E (Environmental)	S (Social)	G (Governance)	Характеристика
Данія	100,0	81,4	89,3	100,0	Лідер зеленої енергетики та управління
Норвегія	98,3	89,0	81,5	98,6	Високий рівень добробуту та ESG-інвестицій
Ісландія	97,9	98,9	92,4	94,3	Найкращі екологічні показники
Швейцарія	97,7	75,6	91,8	97,4	Сильна інституційна система
Нова Зеландія	95,8	64,4	81,3	99,0	Високий рівень управління
Швеція	93,9	52,2	90,1	96,5	Соціальна рівність та інновації
Люксембург	93,5	78,7	82,3	94,0	Фінансовий центр ESG
Нідерланди	93,4	74,0	85,9	93,6	Лідер у сталому фінансуванні
Німеччина	91,7	71,5	88,3	91,4	Індустріальна трансформація
Естонія	91,5	60,5	83,4	93,8	Цифрова держава та прозорість
Австралія	90,8	52,3	81,6	94,5	Розвиток відновлюваної енергетики
Фінляндія	90,7	36,7	85,4	95,7	Висока якість освіти та управління
Австрія	90,7	74,2	87,8	89,9	Баланс екології та економіки
Канада	~89	70+	85+	90+	Активна ESG-політика
Велика Британія	~88	65+	82+	90+	Розвинена система ESG-регулювання

Примітка. Складено автором на основі даних міжнародних ESG-рейтингів, зокрема Swisscanto ESG Sovereign Rating 2025, Global ESG Ranking, а також узагальнених індексів сталого розвитку (EPI, HDI, CPI) [5].

Водночас країни, що розвиваються, демонструють нижчі показники ESG через структурні економічні проблеми, обмежені ресурси та інституційні слабкості. Порівняно з країнами-лідерами ESG, банківська система України також перебуває на етапі формування ESG-практик, що зумовлює необхідність адаптації міжнародного досвіду до національних умов.

Розвиток ESG-факторів у банківській системі України у 2021–2025 роках відбувався під впливом євроінтеграційних процесів, цифровізації фінансового

сектору та безпрецедентних викликів, спричинених повномасштабною війною. У цей період спостерігається поступовий перехід від декларативного врахування принципів сталого розвитку до їх системної інтеграції у банківську діяльність.

Згідно з аналітичними матеріалами Національного банку України, у 2024–2025 роках більшість системно важливих банків почали враховувати ESG-ризик у своїй діяльності, зокрема при оцінці кредитоспроможності позичальників та формуванні стратегій розвитку [12]. Це свідчить про поступове наближення вітчизняної банківської системи до європейських стандартів сталого фінансування.

Оскільки в Україні відсутній офіційно затверджений ESG-рейтинг банків, у дослідженні використано авторський підхід до формування інтегрального ESG-індексу на основі відкритих аналітичних та звітних даних.

Динаміка впровадження ESG-факторів у банківській системі України представлена в табл. 4.

Табл. 4. Динаміка розвитку ESG-факторів у банківській системі України за 2021–2025 рр.

Рік	Екологічний компонент (E)	Соціальний компонент (S)	Управлінський компонент (G)	Інтегральний ESG-рівень (0–100)	Ключові тенденції
2021	45	50	55	50,0	Початковий етап впровадження ESG, відсутність системного підходу
2022	40	65	60	55,0	Вплив війни: зростання соціальної відповідальності банків
2023	55	70	68	64,3	Адаптація до нових умов, активізація міжнародної підтримки
2024	65	75	72	70,7	Інтеграція ESG у ризик-менеджмент та стратегії банків
2025	75	80	78	77,7	Системне впровадження ESG, розвиток «зеленого» фінансування

Примітка. Складено автором на основі даних [6, 11, 12]. *Оцінювання здійснено за шкалою 0–100 на основі агрегування відкритих даних щодо ESG-практик банків

Методологічна база таблиці включає: показники ESG-звітності банків; дані регулятора щодо управління ESG-ризиками; аналітику міжнародних та національних інституцій; оцінку зрілості ESG-практик банківського сектору України. Дані табл. 4 демонструють чітку тенденцію до зростання рівня інтеграції ESG-факторів у банківській системі України протягом 2021–2025 років. Найбільш динамічне зростання спостерігається у соціальній складовій (S), що зумовлено активною участю банків у підтримці населення та бізнесу в умовах воєнного стану.

Екологічна складова (E) демонструє поступове, але стабільне зростання, що пов'язано з розвитком «зеленого» фінансування та адаптацією до

європейських стандартів сталого розвитку. Управлінський компонент (G) також має позитивну динаміку, що відображає покращення корпоративного управління та підвищення прозорості банківської діяльності. Загалом інтегральний ESG-рівень зріс з 50,0 у 2021 році до 77,7 у 2025 році, що свідчить про перехід банківської системи України до якісно нового рівня розвитку з орієнтацією на принципи сталого фінансування.

В Україні ESG-банкінг перебуває на етапі становлення, однак окремі банки вже активно впроваджують принципи сталого фінансування (табл. 5).

Табл. 5. ESG-ініціативи провідних банків України

Банк	Основні ESG-напрями
ПриватБанк	розвиток безпаперових банківських послуг, енергоефективність
Ощадбанк	фінансування зелених енергетичних проєктів
Укргазбанк	екологічне кредитування та «зелені» інвестиції
Укрексімбанк	підтримка сталого експорту
Райффайзен Банк	ESG-оцінка корпоративних клієнтів

Примітка. Складено автором на основі даних [1, 11, 13]

Особливе місце серед українських банків займає Укргазбанк, який позиціонує себе як «зелений банк» і активно фінансує екологічні проєкти у сфері відновлюваної енергетики, енергоефективності та екологічної модернізації виробництва.

Результати дослідження свідчать, що ESG-фактори мають комплексний вплив на фінансову стійкість банківської системи України через різні канали, зокрема кредитний, ринковий, операційний та репутаційний ризики.

Зокрема, врахування ESG-факторів дозволяє:

- підвищити якість кредитного портфеля;
- знизити рівень проблемної заборгованості;
- підвищити ефективність управління ризиками;
- зміцнити довіру клієнтів та інвесторів.

Водночас ігнорування ESG-факторів може призвести до накопичення системних ризиків, що підтверджується дослідженнями OECD [6].

Попри позитивну динаміку, розвиток ESG у банківській системі України стримується низкою факторів:

- недостатня розвиненість нормативно-правової бази;
- обмежений доступ до ESG-даних;
- відсутність єдиних стандартів звітності;
- вплив воєнних ризиків;
- недостатній рівень обізнаності учасників ринку.

Ці проблеми потребують комплексного підходу до їх вирішення на рівні державної політики та банківського регулювання.

Перспективи розвитку ESG у банківській системі України пов'язані з:

- гармонізацією законодавства з нормами ЄС;
- впровадженням обов'язкової ESG-звітності (відповідно до CSRD);

- розвитком «зеленого» фінансування;
- цифровізацією процесів оцінки ESG-ризиків;
- інтеграцією ESG у банківський нагляд.

У довгостроковій перспективі ESG стане ключовим фактором конкурентоспроможності банків та їх інтеграції у глобальну фінансову систему.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що ESG-фактори є важливим елементом забезпечення фінансової стійкості банківської системи України в умовах сучасних глобальних та внутрішніх викликів. Упродовж 2021–2025 років вітчизняний банківський сектор пройшов етап від фрагментарного врахування принципів сталого розвитку до їх поступової системної інтеграції у ключові бізнес-процеси.

Доведено, що врахування ESG-факторів сприяє підвищенню ефективності управління ризиками, зміцненню фінансової стійкості банків, розширенню доступу до міжнародних фінансових ресурсів та підвищенню рівня довіри до банківської системи загалом. Водночас подальший розвиток ESG-банкінгу в Україні потребує удосконалення регуляторної бази, гармонізації національних стандартів із європейськими вимогами, розвитку інфраструктури ESG-даних та підвищення рівня обізнаності учасників фінансового ринку.

Отже, інтеграція ESG-факторів виступає стратегічним напрямом розвитку банківської системи України та важливою передумовою забезпечення її стабільності, конкурентоспроможності та успішної євроінтеграції.

Література:

1. 25 провідних банків України [Електронний ресурс]. URL: https://banksrating.com.ua/wp-content/uploads/2025/12/TOP_25_BANKIV_2025.pdf (дата звернення: 26.04.2026).
2. ESG-ризик в банківському нагляді: як виконати рішення НБУ [Електронний ресурс]. URL: <https://epravda.com.ua/finances/nbu-zobov-yazuye-banki-integrivati-esg-u-strategiyu-zmini-ta-dedlayn-819646> (дата звернення: 26.04.2026).
3. Evan W. M., Freeman R. E. A stakeholder theory of the modern corporation: Kantian capitalism. In: *Ethical theory and business* / T. L. Beauchamp, N. E. Bowie (eds.). Prentice Hall, 1988. P. 97–106.
4. Friedman M. The social responsibility of business is to increase its profits. *New York Times Magazine*. 1970. P. 122–124. DOI: 10.1177/13505076211045498.
5. Sachs J. D., Lafortune G., Fuller G., Iablonski G. *Sustainable development report 2025: financing sustainable development to 2030 and mid-century*. Dublin: Dublin University Press; SDSN, 2025. 534 p. DOI: 10.25546/11909.
6. Бортніков Г., Любич О. Управління ESG-ризиками в українських банках. *Financial and Credit Activities: Problems of Theory and Practice*. 2022. № 6 (47). С. 19–33.
7. Вовченко О. С. ESG-стратегія як основа управління ризиками сталого розвитку в банках. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-85>
8. Дзюблюк О., Луців Б., Луців П., Чайковський Є., Чайковський Я. Роль зеленого банкінгу в забезпеченні цілей сталого економічного розвитку. *Financial and Credit Activities: Problems of Theory and Practice*. 2024. № 1 (54). С. 23–36.

9. Житар М. О. ESG тренди у фінансовій діяльності компаній: ключові напрямки та рекомендації. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation*. 2024. № 2 (14). С. 86–94.
10. Кононенко О. ESG-рейтинги: чи актуальні для українських компаній? *Практика МФСЗ*. 2022. № 3. URL: <https://ibuhgalter.net/material/1298/25905> (дата звернення: 26.04.2026).
11. Підсумки банківського сектору за 2025 рік: лідери прибутків та аутсайтери [Електронний ресурс]. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2026/02/07/167731030> (дата звернення: 25.04.2026).
12. Практики в управлінні ESG ризиками та концепція їх упровадження в Україні [Електронний ресурс]. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/ESG_seminar_05-2025.pdf?v=14 (дата звернення: 25.04.2026).
13. Національний банк України. Статистика фінансового сектору [Електронний ресурс]. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial> (дата звернення: 25.04.2026).
14. Шостак І. В. Концепція ESG як вектор запровадження інноваційних технологій. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 62. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-89>.

References:

1. Top 25 banks of Ukraine. (2025). Retrieved April 26, 2026, from https://banksrating.com.ua/wp-content/uploads/2025/12/TOP_25_BANKIV_2025.pdf [in Ukrainian].
2. ESG risks in banking supervision: How to comply with NBU requirements. (n.d.). Retrieved April 26, 2026, from <https://epravda.com.ua/finances/nbu-zobov-yazuye-banki-integrivati-esg-u-strategiyu-zmini-ta-dedlayn-819646>. [in Ukrainian].
3. Evan, W. M., & Freeman, R. E. (1988). A stakeholder theory of the modern corporation: Kantian capitalism. In T. L. Beauchamp & N. E. Bowie (Eds.), *Ethical theory and business* (pp. 97–106). Prentice Hall.
4. Friedman, M. (1970). The social responsibility of business is to increase its profits. *New York Times Magazine*, 13, 122–124. <https://doi.org/10.1177/13505076211045498>
5. Sachs, J. D., Lafortune, G., Fuller, G., & Iablonovski, G. (2025). *Sustainable development report 2025: Financing sustainable development to 2030 and mid-century*. Dublin University Press; SDSN. <https://doi.org/10.25546/11909>
6. Bortnikov, H., & Liubich, O. (2022). ESG risk management in Ukrainian banks. *Financial and Credit Activities: Problems of Theory and Practice*, 6(47), 19–33. [in Ukrainian].
7. Vovchenko, O. S. (2023). ESG strategy as a basis for sustainable development risk management in banks. *Economy and Society*, (50). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-85>. [in Ukrainian].
8. Dziubliuk, O., Lutsiv, B., Lutsiv, P., Chaikovskiy, Y., & Chaikovskiy, Y. (2024). The role of green banking in achieving sustainable economic development goals. *Financial and Credit Activities: Problems of Theory and Practice*, 1(54), 23–36. [in Ukrainian].
9. Zhytar, M. O. (2024). ESG trends in corporate financial activities: Key directions and recommendations. *European Scientific Journal of Economic and*

Financial Innovation, 2(14), 86–94. Retrieved April 25, 2026, from <https://journal.eae.-com.ua/index.php/journal/article/view/308/250>. [in Ukrainian].

10. Kononenko, O. (2022). ESG ratings: Are they relevant for Ukrainian companies? *Practice of IFRS*, (3). Retrieved April 26, 2026, from <https://ibuhgalter.net/material/1298/25905>. [in Ukrainian].

11. Results of the banking sector in 2025: Profit leaders and outsiders. (2026). Retrieved April 25, 2026, from <https://minfin.com.ua/ua/2026/02/07/167731030>. [in Ukrainian].

12. ESG risk management practices and their implementation concept in Ukraine. (2025). Retrieved April 25, 2026, from https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/ESG_seminar_05-2025.pdf?v=14. [in Ukrainian].

13. National Bank of Ukraine. (n.d.). Financial sector statistics. Retrieved April 25, 2026, from <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial>. [in Ukrainian].

14. Shostak, I. V. (2024). ESG concept as a vector for the implementation of innovative technologies. *Economy and Society*, (62). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-89>. [in Ukrainian].

Annotation

Melnyk K. M.

Impact of ESG Factors on the Financial Stability of the Banking System of Ukraine

The article examines the impact of environmental, social, and governance (ESG) factors on the financial stability of the banking system of Ukraine under conditions of global transformations, wartime challenges, and European integration processes. The economic essence of the ESG concept as a modern tool for ensuring sustainable development is revealed, and its importance for the functioning of the financial sector is substantiated. Theoretical approaches to the interpretation of ESG factors are generalized, and the specifics of their adaptation in banking activities are identified.

The key channels through which ESG factors influence the financial stability of banks are analyzed, including credit, market, operational, liquidity, and reputational risks. It is determined that the integration of ESG criteria contributes to improving the quality of loan portfolios, reducing non-performing loans, enhancing corporate governance, and strengthening trust among investors and clients.

An analysis of the dynamics of ESG implementation in the banking system of Ukraine during 2021–2025 is conducted, which reveals a gradual transition from a declarative to a systematic integration of sustainable development principles. It is substantiated that the social component of ESG demonstrates the most dynamic growth, while the environmental component requires further development.

The main challenges of ESG banking development in Ukraine are identified, including an underdeveloped regulatory framework, lack of unified non-financial reporting standards, limited access to ESG data, and the impact of wartime risks. The study proposes directions for improving ESG integration in banking activities, particularly through harmonization with EU standards, expansion of green financing, and digitalization of ESG risk assessment processes.

Key words: *ESG banking, financial stability of banks, sustainable development, banking system, risk management, green financing, regulatory policy.*